

Menigeen zal zich de afgelopen tijd afgevraagd hebben waarom Jorrit Veneklaas Slots een punt achter het ouderlijk bedrijf heeft gezet. Hij is jong en had een bedrijf met goede toekomstmogelijkheden om trots op te zijn. Tegenover Veeteelt verklaart hij openhartig zijn keuze. 'Ik was niet honderd procent tevreden, niet gelukkig meer. Dan moet je je afvragen hoe je wel gelukkig wordt.'

Een grote stapel dranghekken langs de smalle binnenweg in het Drentse dorpje Zeijerveld is het enige wat nog herinnert aan de 'invasie' van een week geleden. Grote aantallen mensen bezochten de veiling en voor de roodbonte kwaliteitskoeien van de familie Veneklaas Slots werd grof geld geboden. Tot 26 maart waren de 180 melkkoeien goed voor het volmelken van een quotum van 1,6 miljoen liter melk. Nu, een week na de veiling, treffen we Jorrit Veneklaas Slots (28) op het inmiddels weer rustige, maar nu ook stille ouderlijke bedrijf. Wat ligt ten grondslag aan zijn beslissing om het bedrijf te beëindigen?

Jorrit vertelt open en eerlijk over het proces waarin de moeilijke beslissing tot stand is gekomen. 'Van het begin tot het eind heeft dat bij elkaar wel ongeveer vier jaar geduurd. Ik begon steeds meer te twijfelen of dit wel was wat ik echt wilde. Ik was steeds meer bezig met dingen als administratie en boekhouding. Hierdoor moet je de dingen waarvoor je boer bent geworden gaan uitbesteden. De koeien en de verzorging ervan zijn heilig voor mij, maar daar draait het allang niet meer alleen om. Ik vind het een vereiste dat je 's morgens om kwart over vijf met zin in de dag op moet staan. Ik kreeg dat steeds minder. Daarnaast had ik het laatste jaar ook problemen met mijn gezondheid. Dat heeft meegespeeld, maar is niet de belangrijkste reden geweest om deze beslissing te nemen.'

Voeten ergens anders onder de tafel steken

Jorrit Veneklaas Slots raakte betrokken bij het bedrijf toen in 1994 de BC Topperdochters uit stammoeder Doortje op de keuring kwamen. Twee jaar later wonnen ze met Skywarddochter Doortje 2094 het jeugdkampioenschap op de NRM. 'Dat heeft het vuur van de koeienliefhebberij aangewakkerd. Aan het einde van dat jaar overkwam mijn vader een hersenbloeding en volgden er voor hem jaren van revalidatie. Toen ik in 1999 van de mas kwam ben ik direct thuis aan het werk gegaan. Ik wilde op dat moment niet anders, omdat ik school zat was, maar het kon ook niet anders. Mijn hulp was thuis hard nodig. Achteraf gezien heb ik er spijt van dat ik de has niet heb gedaan. Daar leer je toch meer naar jezelf te kijken en jezelf te ontwikkelen, dat wil ik anderen ook aanraden. Je moet je voeten eens ergens anders onder de tafel steken, daar word je nooit dommer van. Je ontdekt dan ook wat er te koop is buiten je eigen bedrijf. Maak

je vervolgens de keuze boer te worden, dan is dat ook een wel-overwogen keuze.'

Jorrit onderstreept beslist niemand de schuld te willen geven om op het ouderlijk bedrijf aan de slag te gaan. 'Ik wilde het zelf ook graag. Met volle overtuiging heb ik me de afgelopen twaalf jaar in het bedrijf gestort en hebben we het bedrijf ontwikkeld. In 2003 is het mijn keus geweest om de gebouwen uit te breiden

Je kunt toch geen boer blijven omdat je geen afscheid kunt nemen van je koeien?

tot plaats voor tweehonderd koeien. Doordat mijn ouders sinds 2000 niet meer op de boerderij wonen, stond ik er op sommige momenten wel alleen voor. Met zo'n groot bedrijf moet je dan werk gaan uitbesteden, maar wanneer je een echte koeienman bent, zoals ik, kun je dat slecht.'

Eigen keuze om te stoppen met bedrijf

In 2004 kende familie Veneklaas Slots haar absolute hoogtepunt. Beverlake Nickdochter Doortje 2370 won het algemeen kampioenschap tijdens de NRM. 'In dat voorjaar was Doortje ook de kopkoe van de landengroep in Brussel en in 2006 won ze het algemeen kampioenschap tijdens de CR Delta Koe-Expo. We hebben daar enorm van genoten en het echt als een bekroning van ons werk gezien. Het waren toetjes, maar die toetjes werden steeds minder. De laatste jaren kon ik door het vele werk niet met meer dan één of twee koeien naar een keuring. Ik werd gedwongen veel met andere dingen bezig te zijn, waardoor ik de aardigheid in de koeien kwijtraakte. De vraag be kroop me steeds meer of ik dit nog wel dertig jaar wilde doen. Ik was bang

dat ik het op dit niveau niet vol zou houden. Dan ga je twijfelen en dat is nooit een goede drijfveer.' Jorrit zucht een keer en er valt een korte stilte. 'Toen in oktober de Talentdochters uit Doortje aan de melk kwamen, deed het me niks. Ik kon van de mooiste dingen niet meer genieten, daar schrok ik zelf van. Ik was niet honderd procent tevreden, niet gelukkig meer. Dan moet je je afvragen hoe je wel gelukkig wordt.'

Jorrit benadrukt vervolgens zijn eigen keuze gemaakt te hebben om te stoppen met het bedrijf. 'Toen ik het er met mijn ouders en vriendin over had, was de beslissing eigenlijk al genomen. Het is dus echt mijn eigen keuze. Het feit dat ik juist nu stop, terwijl de melkprijs hoog is, geeft aan dat ik er goed over nagedacht heb.'

Beste koeien naar liefhebbers

Wanneer de veilingdag, en dan met name het definitieve vertrek, van het koppel koeien aan de orde komt, is de spanning bij Jorrit merkbaar. 'Je weet dat dit moment komt, maar toen we de dag voor de veiling alle koeien een halster om deden, had dat echt iets definitiefs. Wanneer je na de veilingdag de koeien op de vrachtwagen hoort loeien, word je een heel kleine jongen en krijgen emoties de vrije loop. Maar ja, je kunt toch geen boer blijven omdat je geen afscheid kunt nemen van je koeien? Gelukkig zijn de beste koeien naar echte liefhebbers gegaan. We waren blij dat Doortje 2370 door Hans Puttenstein uit Kamperveen is gekocht. Omdat wij zo verbonden waren met deze speciale koe die zoveel voor ons heeft betekend, heeft mijn vader haar afgelopen weekend voor de helft teruggekocht.'

De ouders van Jorrit, Wim en Willemien Veneklaas Slots, houden een deel van het land en gaan verder in de paardenfokkerij. Jorrit gaat aan de slag als bedrijfsinspecteur en paringsadviseur bij Tellus. 'Ik kan me dan helemaal gaan bezighouden met wat ik altijd zo leuk vond. Er zijn mensen die denken dat ik ga rentenieren, maar dat is in ieder geval niet zo. Ik krijg vanuit het bedrijf een vergoeding voor mijn gewerkte uren, maar de rest is van mijn ouders. Ik heb niks meer dan mijn broers en dat wil ik ook niet. Daarom heb ik nu deze keuze gemaakt en niet over twee jaar als het bedrijf volledig op mijn naam zou staan.'

Jorrit hoopt met het benoemen van zijn afwegingen ook andere potentiële bedrijfsopvolgers aan het denken te zetten. 'Houd jezelf eens een spiegel voor. Degenen die een bedrijf over willen nemen, gun ik van harte dat het lukt. Maar jonge boeren moeten zelf de keuze maken en zich niet laten leiden door familie. Ik heb gelukkig altijd de vrijheid van mijn ouders gehad om zelf een keuze te maken en ze hebben me daar altijd in gesteund, dat vind ik erg knap. Ze willen dat ik gelukkig word, liefst met de boerderij natuurlijk, maar mijn keuze was anders.'

Florus Pelikaan

Jorrit Veneklaas Slots: 'Ik kon van de mooiste dingen niet meer genieten, daar schrok ik zelf van'

Een moeilijke beslissing